

Dinamica integrării economice a regiunii transnistrene a Republicii Moldova în UE

În perioada 2006–2024, regiunea transnistreană a trecut printr-o schimbare semnificativă a orientării comerciale, reducându-și dependența de Federația Rusă și consolidând integrarea în piața Uniunii Europene (UE).

În 2006, exporturile regiunii transnistrene către Federația Rusă reprezentau 128,3 milioane euro (€), comparativ cu doar 56,8 milioane € către piața UE. Schimbarea a început în 2007, odată cu aderarea României și Bulgariei la UE, care a facilitat accesul regiunii la piața europeană. În acel an, exporturile către UE au depășit pentru prima dată pe cele către Federația Rusă, ajungând la 197 milioane €.

Un moment definitoriu a fost includerea în anul 2008 a regiunii în regimul de Preferințe Comerciale Autonome a UE, urmată de integrarea în Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzătoare UE-Moldova (DCFTA) în 2016, care a permis companiilor care activează în câmpul legal al Republicii Moldova să aibă acces fără taxe și cote la piața europeană. În pofida statutului politic nerezolvat, numeroși exportatori din regiunea transnistreană s-au adaptat standardelor UE pentru a menține acest acces.

În contrast, exporturile către Federația Rusă au cunoscut un declin continuu, de la un maxim de 252,9 milioane € în 2008 la doar 21,1 milioane € în 2024. Factorii principali care au dus la aceasta au fost instabilitatea geopolitică și perturbarea lanțurilor comerciale, în special după invazia de către Federația Rusă a Ucrainei în anul 2022.

Exporturile către UE au rămas ascendente, depășind 320 milioane € atât în 2021, cât și în 2022. În ansamblu, regiunea s-a reorientat economic către Vest, în contextul avantajelor comerciale oferite de UE și al riscurilor crescute asociate relațiilor comerciale „tradiționale” cu Federația Rusă.

Aceeași tendință se observă și în structura importurilor din regiunea transnistreană, volumul importurilor a crescut semnificativ: de la 153 milioane € în 2016 la 740 milioane € în 2021. Această evoluție reflectă atât creșterea reală a comerțului, cât și includerea transporturilor anterior neraportate.

Astfel, putem constata că:

- **UE** a devenit principalul furnizor, cu importuri în creștere de la 32,7 milioane € (2006) la aproape 380 milioane € (2023);
- **Ucraina** a înregistrat un salt semnificativ după 2017, cu un vârf de 144 milioane € în 2018;
- **Rusia** a înregistrat un declin accentuat după 2019, pe fondul tensiunilor geopolitice;
- **Alte state** și-au consolidat ponderea, reflectând diversificarea surselor de aprovizionare.

Această evoluție confirmă o reorientare durabilă a regiunii spre piețele europene, cât și impactul major al realităților geopolitice asupra activității economice din regiunea transnistreană, totodată reorientarea regiunii spre piața UE afirmă tendința de integrare economică comunitară și reducerea dependenței de Federația Rusă.

